

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

SİVAS BELEDİYESİ

2016 YILI

SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Eylül 2017

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ	1
2.	DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU	3
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU.....	3
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	3
5.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI.....	5
6.	DENETİM GÖRÜŞÜ	11
7.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER	12
8.	EKLER.....	35

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo 1: Gider Bütçesi

Tablo 2: Gelir Bütçesi

Tablo 3: İhale Listesi

Tablo 4: Arsa Satış Listesi

1. KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ

Sivas Belediyesi, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu kapsamındaki mahalli idareler arasında sayılan kuruluşlardan olup mali işlemlerinin muhasebeleştirilmesi, bu Kanun'un 49'uncu maddesinin 5'inci ve 6'ncı fıkraları ile 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 65'inci maddesi gereği düzenlenmiş olan Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'ne göre yapılmaktadır.

Kurumun 2016 yılı gider ve gelir gerçekleştirmeleri aşağıda yer almıştır.

Tablo 1:Gider Bütçesi

EKONOMİK SINIFLANDIRMA	2015 Bütçesi (TL)	Gerçekleşme Miktarı (TL)	2016 Bütçesi (TL)	Gerçekleşme Miktarı (TL)
PERSONEL GİDERLERİ	44.223.000,00	40.814.649,68	44.490.000,00	43.446.999,26
SOSYAL GÜVENLİK KURUMUNA DEVLET PRİMİ GİDERLERİ	7.677.000,00	6.129.349,00	7.231.000,00	6.302.874,08
MAL VE HİZMET ALIM GİDERLERİ	166.046.000,00	156.342.512,53	165.133.000,00	194.482.679,74
FAİZ GİDERLERİ	6.570.000,00	6.332.711,71	5.400.000,00	5.133.449,02
CARİ TRANSFERLER	6.867.000,00	5.862.224,51	7.936.000,00	6.941.601,96
SERMAYE GİDERLERİ	71.517.000,00	30.682.532,70	93.805.000,00	61.556.905,70
SERMAYE TRANSFERLERİ	0,00	0,00	0,00	0,00
BORÇ VERME	0,00	0,00	0,00	75.000,00
YEDEK ÖDENEKLER	17.100.000,00	0,00	16.005.000,00	0,00
GENEL TOPLAM	320.000.000,00	246.163.980,13	340.000.000,00	317.939.509,76

Tablo 2: Gelir Bütçesi

EKONOMİK SINIFLANDIRMA	2015 Bütçesi (TL)	Gerçekleşme Miktarı (TL)	2016 Bütçesi (TL)	Gerçekleşme Miktarı (TL)
VERGİ GELİRLERİ	31.775.000,00	32.514.409,33	39.420.000,00	36.040.663,12
TEŞEBBÜS VE MÜLKİYET GELİRİ	79.510.000,00	85.750.845,40	80.765.000,00	91.661.654,18
ALINAN BAĞIŞ VE YARDIMLAR	26.265.000,00	1.653.532,11	7.265.000,00	3.326.666,73
DİĞER GELİRLER	135.070.000,00	148.759.655,80	158.670.000,00	169.981.157,71
SERMAYE GELİRLERİ	25.000.000,00	15.583.977,67	34.000.000,00	31.602.228,15
ALACAKLARDAN TAHSİLATLAR	0,00	0,00	0,00	0,00
RED VE İADELER (-)	-120.000,00	-148.137,16	-120.000,00	-56.558,76
GENEL TOPLAM	297.500.000,00	284.114.283,15	320.000.000,00	332.555.811,13

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup denetim bunlar ile usul ve esasların 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Kasa sayım tutanağı,
- Banka mevcudu tespit tutanağı,
- Alınan çekler sayım tutanağı,
- Menkul kıymet ve varlıklar sayım tutanağı,
- Teminat mektupları sayım tutanağı,
- Değerli kağıtlar sayım tutanağı,
- Taşınır kesin hesap cetveli ile taşınır hesabı icmal cetveli,
- Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu,
- Bütçe gelirleri ekonomik sınıflandırılması tablosu,
- Faaliyet sonuçları tablosu.

Denetim görüşü, kamu idaresinin temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI

BULGU 1: İhale Edilen Bazı Yatırım Harcamalarında 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabının Kullanılmaması

Sivas Belediyesi yapım işi ihalelerinin incelenmesi sonucu, bazı ihalelerde yapım işlerine ait hakediş ödemelerinin 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabına alınmadan doğrudan 630 Giderler Hesabına veya ilgili duran varlıklar hesabına alınarak muhasebeleştirildiği tespit edilmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabının "Hesabın niteliği" başlıklı 204'üncü maddesinde aynen;

"(1) Bu hesap, yapımı süren maddi duran varlıklar için yapılan her türlü madde ve malzeme ile işçilik ve genel giderlerin; geçici ve kesin kabul usulüne tabi olan hallerde geçici kabulün yapıldığını gösteren tutanağın idarece onaylandığı tarihte, diğer hallerde işin fiilen tamamlandığını gösteren belgenin düzenlendiği tarihte, ilgili maddi duran varlık hesabına aktarılıncaya kadar izlenmesi için kullanılır."

Aynı Yönetmelik'in "Hesabın İşleyişi" başlıklı 205'inci maddesinde ise;

"(1) Yapılmakta olan yatırımlar hesabına ilişkin borç ve alacak kayıtları aşağıda gösterilmiştir.

a) Borç

1 - Gerek yılı içerisinde gerekse yıllara sari olarak yapımı süren ve tamamlandığında ilgili maddi duran varlık hesabına aktarılacak tutarlar, bir taraftan bu hesaba borç, kesintiler ilgili hesaplara, ödenecek tutar 103-Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hesabı veya ilgili diğer hesaplara alacak; diğer taraftan 830-Bütçe Giderleri Hesabına borç , 835-Gider Yansıtma Hesabına alacak kaydedilir.

...

b) Alacak

1 - Tamamlanıp geçici kabulü yapılan işlere ilişkin tutarlar bu hesaba alacak, ilgili maddi duran varlık hesabına borç kaydedilir. ..." denilmektedir.

Yukarıdaki hükümlerden anlaşılacağı üzere yapımı süren maddi duran varlıklar için

yapılan her türlü madde ve malzeme ile işçilik ve genel giderlerin geçici kabule tabi olan işlerde tutanağın onaylandığı tarihe, diğer hallerde ise işin fiilen tamamlandığını gösteren belgenin düzenlendiği tarihe kadar 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar hesabında izlenmesi gerektiği, geçici kabul tutanağı onaylandığı tarihten veya işin fiilen tamamlandığını gösteren belgenin düzenlendiği tarihten itibaren ise ilgili maddi duran varlık hesabına alınması gerektiği belirtilmiştir.

Ancak yapılan incelemede, 2016 yılında 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabına kaydedilmesi gereken 13.792.092.38 TL tutarın doğrudan gider kaydedildiği veya ilgili duran varlık hesabına alındığı görülmüştür. Bu durum, mali tablolarda duran varlık hesabı hakkında yanlış bilgilendirmeye sebep olmaktadır.

Tablo 3:İhale Listesi

İhale Numarası	Kayıt İşin Adı	İhale Bedeli (TL)	Kayıtlı Hesap Olduğu	Kayıtlı Olması gereken Hesap
2015/114504	Tünel Yapımı	43.858.058,58	251	258
2016/182118	Soğuk Çermik Çevre Düzenleme	286.775,40	630	258
2016/9731	Şehrin Muhtelif Yerlerinde Muayene Bacası Bulma, Yükseltme ve Izgara Yükselttilerek Asfalt Kotuna Getirilmesi Yapım İşİ	430.944,00	251	258
2016/55609	Şebeke Boru Hattı Deplasesi ve Değişen Hatlarda Abone Bağlantıları ve Kanalizasyon, Yağmur Suyu Şebekesi Yapım İşİ	1.146.568,85	251	258

Kamu idaresi cevabında; “Gerek ihale yoluyla gerekse Belediyemiz imkanlarıyla yapılan duran varlıkların bedelleri geçici ve kesin kabule ya da işin fiilen tamamlanmasına kadar, Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin 204 ve 205’inci hükümleri uyarınca 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabında izlenmekte olup ilgili bulguda belirtilen 4 adet muhasebe kaydı sehven doğrudan duran varlık hesaplarına alınmıştır. Kamu idaresi olarak ilgili bulgu ışığında bundan sonra iş ve eylemlerde yanlışlıklara meydan vermeyecek şekilde işlem tesis edilecek olup yönetmelik ve mevzuat hükümleri çerçevesinde kayıt yapılacaktır.” denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi cevabında bulgu konusu hususlara dikkat edileceği belirtilmiştir. Kamu idaresi tarafından gönderilen cevaptan, ilgili hakediş ödemelerinin 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabına alınmasına yönelik çalışmaların başlatılmış olduğu anlaşılmaktadır. Ancak, bulgu konusu hususa yönelik tespit doğrultusunda 2017 yılında yapılacak olan kayıtların 2016 yılı dönem sonu mali tablolarındaki hatayı düzeltici bir etkisi bulunmamaktadır. Söz konusu hesabın kullanılmaması Taşınmazlar hesap alanında hataya sebebiyet vermektedir.

BULGU 2: Su ve Kanalizasyon Harcamalarına Katılma Paylarının Tahakkuk ve Tahsilatının Yapılmaması

Sivas Belediyesi’nce 2016 yılı içinde yapılan su ve kanalizasyon işleri ile ilgili olarak bu altyapı imalatlarından faydalanan gayrimenkul sahiplerinden mevzuatı gereği alınması gereken harcamalara katılım paylarına yönelik tahakkuk ve tahsilat işlemlerinin yapılmadığı tespit edilmiştir.

2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun 87'nci maddesinde;

“Kanalizasyon harcamalarına katılma payı:

Belediyelerce ve belediyelere bağlı müesseselerce, aşağıdaki şekilde kanalizasyon tesisi yapılması halinde, bunlardan faydalanan gayrimenkullerin sahiplerinden, Kanalizasyon Harcamalarına Katılma Payı alınır:

a) Yeni kanalizasyon tesisi yapılması,

b) Mevcut tesislerin sıhhi ve fenni şartlara göre ıslah edilmesi. İki ve daha fazla yol kenarında bulunan gayrimenkuller, hangi yoldaki kanalizasyona bağlanmış ise, payın hesabında o yola ait kanalizasyon giderleri nazara alınır.” hükmü bulunmaktadır.

Yine aynı Kanun'un 88'inci maddesinde ise;

“Su tesisleri harcamalarına katılma payı:

Belediyelerce veya belediyelere bağlı müesseselerce beldede aşağıdaki şekillerde su tesisleri yapılması halinde, dağıtımın yapıldığı saha dahilindeki gayrimenkullerin sahiplerinden, Su Tesisleri Harcamalarına Katılma Payı alınır:

a) Yeni içme suyu şebeke tesisleri yapılması,

b) Mevcut şebeke tesislerinin tevsii ve ıslahı.

Birden fazla yol kenarında bulunan gayrimenkullere ait payın hesabında, bunların yalnız suya bağlandıkları yol üzerindeki uzunlukları esas alınır.” denilerek belediyelerin harcamalara katılma paylarını hangi durumlarda alacakları belirtilmiştir.

Kanun'un devam eden 89'uncu maddesinde payların hesaplanması, 90'ıncı maddesinde payların tahakkuk şekli, 91'inci maddesinde tahakkuk zamanı, 92'nci maddesinde payların ilanı, 93'üncü maddesinde de tahsil şekli hüküm altına alınmıştır.

Ayrıca, 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun Harcamalara Katılma Payları İle İlgili Hükümlerinin Uygulanmasına İlişkin Yönetmelik'te de harcamalara katılma payları ayrıntılı olarak düzenlenmiştir.

Yaptığımız inceleme ve kontroller sonucunda Sivas Belediyesi'nce 2016 yılında 3.118.974,75 TL içme suyu şebekesi ve 2.292.582,35 TL kanalizasyon yenileme ve tamirâtı için yapılan harcamalara yönelik 9.122 metre kanalizasyon ve 1.320 metre de yağmur suyu hattı imalatları gerçekleştirildiği, ancak bu harcamalarla ilgili olarak mevzuata uygun olarak tahakkuk ve tahsilat işlemlerinin yapılmadığı tespit edilmiştir.

Kamu idaresi cevabında; "Yapılan binaların ruhsatlandırılması esnasında ve binalara kanal ve su hattı çekilmesi sırasında bu ücretler tahsil edilmekte olup rapor ekinde su ve kanalizasyon harcamalarına katılım payı olarak alınan Kanal Bağlantı Ücreti ve Şube Yolu Onarım Bedelleri katılım payı olarak tahakkuk ve tahsil edilmektedir." denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi cevabında, binaların ruhsatlandırılması esnasında ve binalara kanal ve su hattı çekilmesi sırasında bu ücretlerin tahsil edildiği bildirilmiştir ve ekte bu hususa dayanak tahsilat raporu kayıtları gönderilmiştir.

Bulgumuzda detaylı olarak belirtildiği üzere, kanalizasyon ve su tesisleri harcamalarına katılma payı iki durumda alınmakta olup, bunlar yeni kanalizasyon/içme suyu şebekesi/tesisi yapılması ve mevcut şebekelerin/tesislerin ıslah edilmesi durumudur. Ayrıca, harcamalara katılma payının hesaplanma usulü ve tahakkuku ise 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanununun Harcamalara Katılma Payları ile İlgili Hükümlerinin Uygulanmasına İlişkin Yönetmelik'te ayrıntılı olarak belirlenmiştir. Diğer taraftan, Mahalli İdareler Detaylı Hesap Planında, Kanalizasyon Harcamalarına Katılma Payı için 800.05.02.04.51 no.lu; Su Tesisleri Harcamalarına Katılma Payı için ise 800.05.02.04.52 no.lu ekonomik kod tahsis edilmiştir. Gerek evrak üzerinden yaptığımız incelemeler gerekse kurum personeli ile yaptığımız görüşmeler sonucunda, su ve kanalizasyon harcamalarına katılma payının mevzuatta öngörülen şekilde hesaplanmadığı ve tahsil edilmediği görülmüştür. Ayrıca, kurum tarafından yukarıda belirtilen ekonomik kodlar da kullanılmamaktadır. Bununla birlikte, Kurum cevabında bu payların alındığına yönelik "ek 5" dayanak gösterilmiş, ancak "ek 5"te bu payların hesaplanması ve tahakkukuna ilişkin herhangi bir bilginin yer almadığı görülmüştür.

Bu itibarla, yapılan denetim sonucunda, söz konusu ekte yer alan "kanal bağlantı ücreti" ve "şube yolu onarım" adı altındaki gelir kalemlerinin, su ve kanalizasyon harcamalarına katılma payı ile gerek mükellefi, gerek hesaplanması gibi hususlar yönünden ilgisi bulunmadığı anlaşılmıştır. Tüm bu değerlendirmeler çerçevesinde, gönderilen Kurum cevabından, harcamalara katılım paylarının alındığı söylemek mümkün bulunmamaktadır. Söz konusu hesapların kullanılmaması Gelirler hesap alanında hataya sebebiyet vermektedir. Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 3: Taşınmaz Kaydına İlişkin İşlemlerin Mevzuatına Uygun Yapılmaması

2016 yılı hesap ve işlemlerinin incelenmesi neticesinde, taşınmaz kayıtlarının Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik hükümlerine uygun şekilde yapılmadığı ve muhasebe kayıtlarında yer almadığı görülmüştür.

02.10.2006 tarih ve 26307 sayılı sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmeliğin “Kayıt ve kontrol işlemleri” başlıklı 5'inci maddesinde, kayıtların belgeye dayanmasının esas olduğunu, taşınmazların hangi değerler üzerinden kaydedileceği,

“Kayıt şekli” başlıklı 7'nci maddesinde kamu idarelerinin, tapu kütüğünde adlarına tescilli olan taşınmazların kaydını Ek 2'deki ‘Tapuda Kayıtlı Olan Taşınmazlar Formu’nda, tapu kütüğünde üçüncü kişiler adına tescilli veya diğer kamu idarelerinin yönetiminde olmakla birlikte irtifak hakkı tesisi, tahsis, kiralama, kullanma izni verilmesi gibi yollarla kullanım hakkı kendilerine verilen taşınmazların kaydını Ek 6'daki “Sınırlı Aynî Haklar ile Kişisel Haklar ve Tahsis Formu’nda” izlemesi gerektiği, “Cins tashihlerinin yapılması” başlıklı 10'uncu maddesinde, Kamu idarelerince; mülkiyetlerinde, yönetimlerinde veya kullanımlarında bulunan taşınmazların mevcut kullanım şekli ile tapu kaydının birbirine uygun olmaması durumunda, taşınmazların mevcut kullanım şekli ile kayıtlara alınacağı, Kamu idarelerinin taşınmazların cins tashihinin yapılması için gerekli işlemleri yapacağı,

hüküm altına alınmıştır.

İdarenin taşınmaz işlemleri incelendiğinde;

- Taşınmaz form ve cetvellerinin doldurulmadığı,
  - Cins tashihlerinin yapılmadığı,
  - Envanter çalışmasının tamamlanmadığı ve taşınmazların büyük bir çoğunluğunun muhasebe kayıtlarında yer almadığı,
  - Tahsisli taşınmazların bilanço hesaplarında izlenmediği,
- tespit edilmiştir.

Söz konusu mevzuata aykırı uygulamalar neticesinde, 2016 yılı Bilançosunun maddi duran varlıklar hesap grubundaki taşınmaz hesaplarının doğru ve güvenilir olmadığı anlaşılmıştır.

Kamu idaresi cevabında; "İlgili denetçi görüşü ve yasal mevzuatlar çerçevesinde 2016 yılı içerisinde belediyemize ait taşınmazların değer tespit, cins tahsisi ve ayrıştırma işlemleri başlamış olup en kısa sürede tapuya kayıtlı olan ya da olmayan taşınmazlarımız 02.10.2006 tarih ve 26307 sayılı Resmi Gazetede yayınlanan Kamu İdarelerine Ait

Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik hükümleri dahilinde muhasebe sistemine dahil edilerek duran varlıklar hesabına kayıtlar yapılacaktır." denilmektedir.

Sonuç olarak Kurum cevabında söz konusu hatalı uygulama kabul edilmiş ve bulguda tespit edilen hususa ilişkin olarak gerekli işlemlerin yapılacağı belirtilmiştir. Söz konusu hesapların kullanılmaması Taşınmazlar hesap alanında hataya sebebiyet vermektedir. Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Sivas Belediyesi'nin 2016 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve ekte yer alan mali rapor ve tablolarının, Denetim Görüşünün Dayanakları bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1: 108 Diğer Hazır Değerler Hesabının Kullanılmaması

Yapılan incelemede, mevzuatı gereği kullanılması gereken 108 Diğer Hazır Değerler Hesabının kullanılmadığı tespit edilmiştir.

27.05.2016 tarihli ve 29724 mükerrer sayılı Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 108 Diğer Hazır Değerler Hesabının niteliği ve işleyişine ilişkin 70, 71'inci maddelerinde;

“Hesabın niteliği

MADDE 70 – (1) *Bu hesap, hazır değerler hesap grubunda sayılan hesaplar içerisinde tanımlanmayan ve niteliği itibariyle bu grupta izlenmesi gereken diğer değerlerin izlenmesi için kullanılır.*

Hesaba ilişkin işlemler

MADDE 71 – (1) *Kasa ihtiyacı için bankadan çekilecek paralar için veznedar adına düzenlen çek tutarları ve bunlardan tahsil edilip kasa varlığına dâhil edilen tutarlar bu hesaba kaydedilir.*

(2) Kasa fazlası paraların veznedarla bankaya gönderilmesi ve bu tutarların bankaca tahsil edildiğini gösteren banka hesap özet cetvelinin alınması üzerine bu hesap kullanılır.

(3) Tahsil edilen dövizler ve miktarı Maliye Bakanlığınca genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri için belirlenen tutarı aşan kişilere ait dövizler, kurum hesabının bulunduğu banka şubesi nezdinde açtırılacak döviz tevdiat hesabına gün sonlarında yatırılır.

(4) Muhasebe birimlerince bir gün içerisinde tahsil edilen dövizlerden bankaya yatırılması gerekenler düzenlenecek üç nüsha teslimat müzekkeresi ile bankaya gönderilir. Dövizler teslimat müzekkeresi ile veznedan çıkarıldığı ve söz konusu tutarın bankaya yatırıldığı anlaşıldığı zaman ilgili kayıtlar yapılır.”

denilmektedir.

Ancak, yapılan incelemede 108 Diğer Hazır Değerler Hesabı kullanılmadan doğrudan 100 Kasa Hesabı ve 102 Bankalar Hesabının kullanıldığı tespit edilmiştir. Yukarıda yapılan açıklamalara göre mevzuatı gereği kullanılması gereken 108 Diğer Hazır Değerler Hesabının kullanılmaması 2016 yılı Bilançosunda hataya sebebiyet vermiştir.

Kamu idaresi cevabında; "Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin 49'uncu maddesinin 1'inci fıkrasında, *Bu hesap, muhasebe birimleri veznelerince kanuni dolaşım niteliğine sahip ulusal paraların alınması, verilmesi ve saklanmasına ilişkin işlemlerin izlenmesi için kullanılır.* denilmiştir.

Yine aynı yönetmeliği 50'nci maddesinin "c" bendinde kasadan yapılacak ödemeler ve düzenlenecek belgeler;

-Alındığı gün iade edilen teminat ve depozito niteliğindeki ödemeler,

-Belirlenen limit dahilindeki mutemet avansları ve emanet niteliğindeki (bütçe emanetleri hesabında kayıtlı tutarlar hariç) diğer ödemeleri ile elektrik ve su bedeli ödemeleri

-Kasadan yapılması bildirilen diğer ödemeler,

Kasadan veya çek düzenlenmek suretiyle bankadan yapılabilir. Bunlar dışındaki ödemeler ise hesaba aktarma suretiyle bankadan yapılır denilmektedir. Belediyemiz kasadan nakit ödemenin kanuni boyutu olsa da bu ödeme yöntemini tercih etmemekte tüm iş ve işlemlerinde bankadan verilen talimat ile ödeme gerçekleştirmektedir. Dolayısıyla çalışmakta olduğumuz bankalar bir nevi belediyemizin doğal kasası olmaktadır. Diğer bir husus ise gün içinde yapılan tüm tahsilatların gün sonunda kasalar kapatılarak gelen banka yetkilisine teslim edilmesi ve çok kısa bir zaman içinde paranın banka hesaplarımıza geçmesinden dolayı ara hesaplar (Kasa Hesabı, Diğer Hazır Değerler Hesabı) kullanılmamıştır." denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi cevabında, özetle kasadan nakit ödeme yapılmamasından ve gün sonunda kasada bulunan paranın kısa bir zaman içerisinde banka hesaplarına geçmesinden ötürü 108 Diğer Hazır Değerler Hesabının kullanılmadığı belirtilmişse de,

108 Diğer Hazır Değerler Hesabı,

-Kasa varlığından bankaya yatırılmak üzere gönderilen tutarlar,

-Muhasebe birimlerine ait ulusal para birimi cinsinden banka hesapları arasındaki para aktarımı için bankaya verilen talimatlar,

-Kasa ihtiyacı için bankadan çekilecek paralar için veznedar adına düzenlen çek tutarları ve bunlardan tahsil edilip kasa varlığına dâhil edilen tutarlar,

İçin kullanılmaktadır.

Ancak, yapılan incelemede 108 Diğer Hazır Değerler Hesabı kullanılmadan doğrudan 100 Kasa Hesabı ve 102 Bankalar Hesabının karşılıklı olarak kullanıldığı tespit edilmiştir. Yukarıda yapılan açıklamalara göre mevzuatı gereği kullanılması gereken 108 Diğer Hazır Değerler Hesabının kullanılmaması nedeniyle 2016 yılı Bilançosunda hataya sebebiyet verilmiştir.

BULGU 2: Avukatlık Ücretinin Dağıtımında Mevzuatta Yer Alan Usul ve Esaslara Uyulmaması

Kurum emanet hesaplarında yapılan incelemede, Belediye lehine karara bağlanan ve tahsil edilen avukatlık vekalet ücretlerinin dağıtımında mevzuatta yer alan usul ve esaslara uyulmadığı, bütçeye gelir olarak kaydedilmesi gereken tutarın emanet hesaplarında takibinin yapıldığı görülmüştür.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun "Avukatlık Ücretinin Dağıtımı" başlıklı 82'nci maddesinde belediye lehine sonuçlanan dava ve icra takipleri nedeniyle karşı taraftan tahsil olunan vekâlet ücretlerinin dağıtımı hakkında 1389 sayılı Kanun'un kıyas yolu ile uygulanacağı hüküm altına alınmıştır.

02.11.2011 tarihli ve 28103 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 659 sayılı Genel Bütçe Kapsamındaki Kamu İdareleri ve Özel Bütçeli İdarelerde Hukuk Hizmetlerinin Yürütülmesine İlişkin Kanun Hükmünde Kararname'nin "Yürürlükten kaldırılan ve uygulanmayacak hükümler ile atıflar" başlıklı 18'inci maddesinin birinci fıkrasında 1389 sayılı Kanun'un yürürlükten kaldırıldığı, diğer mevzuatta 1389 sayılı Kanun'a yapılan atıfların bu KHK'ya yapılmış sayılacağı belirtilmiştir.

659 sayılı KHK'nın 14'üncü maddesinin 2'nci fıkrasında:

“(2) İdareler lehine karara bağlanan ve tahsil olunan vekalet ücretleri, hukuk biriminin bağlı olduğu idarenin merkez teşkilatında bir emanet hesabında toplanarak idare hukuk biriminde fiilen görev yapan personele aşağıdaki usul ve sınırlar dahilinde ödenir.

a) Vekalet ücretinin; dava ve icra dosyasını takip eden hukuk birimi amiri, hukuk müşaviri, muhakemat müdürü veya avukata %55’i, dağıtımın yapıldığı yıl içerisinde altı aydan fazla süreyle hukuk biriminde fiilen görev yapmış olmak şartıyla, hukuk birimi amiri, hukuk müşaviri, muhakemat müdürü ve avukatlara %40’ı eşit olarak ödenir.

b) Ödenecek vekalet ücretinin yıllık tutarı; hukuk birimi amiri, hukuk müşaviri, muhakemat müdürü, avukatlar için (10.000) gösterge rakamının, memur aylıklarına uygulanan katsayı ile çarpımı sonucu bulunacak aylık brüt tutarının oniki katım geçemez.

c) Yapılacak dağıtım sonunda arta kalan tutar, hukuk biriminde görev yapan ve (b) bendindeki tutarları dolduramayan hukuk birimi amiri, hukuk müşaviri, muhakemat müdürü ve avukatlara ödenir. Bu dağıtım sonunda arta kalan tutar üçüncü bütçe yılı sonunda ilgili idarenin bütçesine gelir kaydedilir.” denilmektedir.

659 sayılı KHK’ya dayanılarak çıkartılan Vekâlet Ücretlerinin Dağıtımına Dair Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin 6’ncı maddesinin “c” bendinde; “Dağıtımı yapılmayan %5’lik kısım muhasebe birimince Hâzineye gelir kaydedilir.” denilmektedir.

Bu hükümlere göre, idare lehine karara bağlanan ve tahsil olunan vekalet ücretlerinin dağıtımında, dağıtılacak vekalet ücretlerinin tahsil edilen miktarın % 95’ini geçmemesi ve %5’inin kurum bütçesine gelir kaydedilmesi sınırlamaları getirilmiştir.

2016 yılında 333.02.05 ekonomik kodlu Avukatlık Ücretleri Hesabında biriken tutar 758.372,01 TL olup, bu tutarın % 5’lik kısmı 37.918,60 TL’dir. Ancak, yapılan incelemede avukatlık ücretlerinin dağıtımında yukarıda yazılı mevzuat hükümlerine uyulmadığı ve tahsil edilen vekalet ücretlerinden ayrılması gereken % 5’lik kısmın bütçeye gelir kaydedilmediği 333 Emanetler Hesabında tutulmaya devam edildiği tespit edilmiştir. Söz konusu işlem neticesinde 2016 yılı Bilanço ve Faaliyet Sonuçları Tablosunda 37.918,60 TL’lik hataya neden olduğu görülmüştür.

Kamu idaresi cevabında; "İlgili denetçi görüşü doğrultusunda ve mevzuatlar çerçevesinde işlem yapılarak 2012 yılından beri emanet hesaplarına alınarak takip edilen

avukatlık vekalet ücretlerinin yıllar itibariyle tahsil edilen tutarları belirlenerek, 08/07/2012 tarih ve 28347 sayılı Resmi Gazetede yayınlanan Vekalet Ücretlerinin Dağıtımına Dair Usul ve Esaslar Hakkındaki Yönetmeliğin 6'ncı maddesinin "c" bendi uyarınca ekte yer alan muhasebe işlem fişi ile toplam 46.310,09 TL belediyemiz hesaplarına gelir kaydedilmiş olup bundan sonraki dönemlerde ilgili yönetmelik uyarınca emanet hesaplarımıza alınan avukatlık vekalet ücretlerinden dağıtımını yapılmadan %5'lik kısım gelir olarak kaydedilecektir." denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi cevabında, bulgu konusu hususa ilişkin olarak gerekli kaydın yapıldığı belirtilmişse de 2017 yılında yapılan düzeltme kaydının 2016 yılı mali tablosundaki hatayı düzeltici bir etkisi bulunmamaktadır.

BULGU 3: 250 Arazi ve Arsalar Hesabına Hatalı Kayıt Yapılması

Hazineye ait taşınmazların satışından elde edilen tahsilattan Belediyeye aktarılan payların, 600 Gelirler Hesabı yerine 250 Arazi ve Arsalar Hesabının alacağına kaydedildiği tespit edilmiştir.

4706 sayılı Hazineye Ait Taşınmaz Malların Değerlendirilmesi ve Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun'un "Taksitle ödeme, satış bedelinden pay verilmesi, belediyelere devir" başlıklı 5'inci maddesinde; "... *Belediye ve mücavir alan sınırları içindeki Hazineye ait taşınmazların satış bedellerinin tahsil edilen kısımdan öncelikle yerinde muhafaza edilemeyen yapıların tasfiyesinde kullanılmak şartıyla % 10'u, ilgili belediyelerin 20.7.1966 tarihli ve 775 sayılı Kanun hükümlerine göre oluşturulan fon hesabına aktarılır. Kalan kısımdan ise ilgili belediyeye % 30, varsa büyükşehir belediyesine % 10 oranında pay verilir. ...Bu paylar tahsilini takip eden ayın yirmisine kadar ilgili idarelerin hesaplarına aktarılır. ...*" hükmü yer almaktadır.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin "250 Arazi ve arsalar hesabı" başlıklı 188'inci maddesinde; "*Arazi ve arsalar hesabı, kamu idarelerinin her türlü arazi ve arsaları ile bunlardan tahsise konu edilenlerin izlenmesi için kullanılır..*" denilmektedir.

Aşağıdaki tablodan da görüleceği üzere Belediye muhasebe kayıtlarında 2016 yılında toplam 1.384.086,5 TL tutarında arsa satışı varmış gibi gösterilmektedir. Ancak, belediyeye aktarılan taşınmazın kendisi değil hazineye ait taşınmazların satış bedellerinden tahsil edilen paylardır. Bu sebeple bu tutarların muhasebe kayıtları için 250 Arazi ve Arsalar Hesabı yerine

600 Gelirler Hesabı kullanılması gerekmektedir.

Yukarıda yapılan açıklamalara göre hatalı yapılan kayıtlar sonucunda 2016 yılı Bilanço ve Faaliyet Sonuçları Tablosunda 1.384.086,50 TL tutarında hataya neden olduğu görülmüştür.

Tablo 4: Arsa Satış Listesi

Fiş Tipi	Yevmiye Tarihi	Yevmiye No	Bütçe Adı	Alacak
Gelir	04.01.2016	23	Arsa Satışı	25.363,50
Gelir	01.02.2016	679	Arsa Satışı	24.694,03
Gelir	01.03.2016	1497	Arsa Satışı	127.956,07
Gelir	01.04.2016	2548	Arsa Satışı	136.273,14
Gelir	02.05.2016	3614	Arsa Satışı	83.668,16
Gelir	01.06.2016	4754	Arsa Satışı	30.617,50
Gelir	01.07.2016	5892	Arsa Satışı	47.087,79
Gelir	03.08.2016	6745	Arsa Satışı	700.000,00
Gelir	02.09.2016	7720	Arsa Satışı	127.164,39
Gelir	03.10.2016	8566	Arsa Satışı	65.033,69
Gelir	01.11.2016	9674	Arsa Satışı	8.880,00
Gelir	01.12.2016	10851	Arsa Satışı	7.348,22

Kamu idaresi cevabında; "03.08.2016 tarih ve 6745 nolu yevmiye maddesi ile gösterilen 700.000,00 TL arsa satış bedeli olup, ilgili tablodaki diğer yevmiyeler hazine arsa satış payıdır. 2017 yılı içerisinde ilgili bulgu doğrultusunda yapılan yanlışlık düzeltilmiş ve arsa satış payı olarak aktarılan tutarlar 250 Arazi ve Arsalar Hesabı yerine 600 Faaliyet Gelirleri Hesabının ilgili ekonomik koduna kaydedilmiştir." denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi cevabında, bulgu konusu hususa ilişkin olarak gerekli düzeltme kaydının yapıldığı belirtilmişse de 2017 yılında yapılan düzeltme kaydının 2016 yılı mali tablosundaki hatayı düzeltici bir etkisi bulunmamaktadır.

Ayrıca, 03.08.2016 tarih ve 6745 nolu yevmiye maddesi ile gösterilen 700.000,00 TL'lik tutarın arsa satışı olduğu belirtildiğinden, 2016 yılı Bilanço ve Faaliyet Sonuçları Tablosunda 684.086,50 TL tutarında hataya neden olduğu görülmüştür.

BULGU 4: Belediye Tarafından Kiraya Verilen Taşınmazların 990 Kiraya Verilen Duran Varlıklar Hesabı ve 999 Diğer Nazım Hesaplar Karşılığı Hesabında İzlenmemesi

Kurumda kiraya verilen gayrimenkullerin 990 ve 999 no'lu nazım hesaplarda izlenmediği tespit edilmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin "990 Kiraya Verilen Duran Varlıklar Hesabı" başlıklı 475'inci maddesinde; "*Bu hesap kurumun, bilançolarında kayıtlı duran varlıklardan kiraya verilenlerin izlenmesi için kullanılır.*" denilmekte olup;

"999 Diğer Nazım Hesaplar Karşılığı Hesabı" başlıklı 477'nci maddesinde; "*Bu hesaba diğer nazım hesaplar hesap grubunda yer alan hesaplara yazılan tutarlar kaydedilir.*" denilmektedir.

Mevzuat hükümlerinden anlaşılacağı üzere kurum tarafından üçüncü kişilere kiraya verilen gayrimenkullerin kayıtlı değerleri üzerinden 990 ve 999 no'lu hesaplarda izlenmesi gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Nazım Hesaplar grubunda yer alan hesaplar muhasebenin sadece bilgi verme görevi yüklediği işlemler, kurumun muhasebe disiplini altında toplanması istenen gelecekte doğması muhtemel hak ve yükümlükleri kapsar. Muhasebenin ürettiği birçok veri ve bilgiden karar alıcı grup, kişi ve kurumlar farklı amaçlar için faydalanmaktadır. Bu nedendir ki muhasebe tarafından üretilen bilgilerin gerçekçi, doğru ve anlaşılır olması gerekir. Nazım hesaplar ilgili grupların ihtiyacı olan bilgileri, muhasebenin tam açıklama ilkesi gereği veren hesap gruplarıdır. Kiraya verilen taşınmazlar ve bu taşınmazların kira bedeli karşılığı meblağların nazım hesaplarda izlenmesi kurumumuzca takip edilen durumdur. Fakat 02/10/2006 tarih ve 26307 sayılı Resmi Gazetede yayınlanan "Kamu İdarelerine Ait

Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmeliğin 5'inci maddesi hükümleri çerçevesinde Belediyemize ait taşınmazların; değer ve envanterleri yapılmadığından kiraya verilen taşınmazların değerleri muhasebe kayıtlarında yer almamakta dolayısıyla nazım hesaplarda izleme imkanı bulunmamaktadır. Sonuç olarak 990-993-999 nolu nazım hesapların kullanılabilmesi için taşınmaz envanter çalışmasının tamamlanması gerekmekte olup, mevcut taşınmazlarla ilgili muhasebe kayıtlarına esas teşkil edecek çalışmalar bittikten sonra kiraya verilen taşınmazların nazım hesaplarda bulgu doğrultusunda izlenmesi işlemine başlanacaktır.” denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi cevabında bulgu konusu hususlara dikkat edileceği belirtilmiştir. Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 5: Gecekondu Fonu Hesabının Kullanılmaması

775 sayılı Gecekondu Kanunu hükümlerine göre oluşturulması gereken gecekondu fonu hesabının kullanılmadığı tespit edilmiştir.

775 sayılı Gecekondu Kanunu'nun “Fonların teşkili ve kullanılması” başlıklı 12'nci maddesinde; belirtilen kaynaklardan sağlanacak gelirlerin, Türkiye Emlak Kredi Bankasında, ilgili belediyeler adına açılacak özel hesaplarda toplanacağı, 13'üncü maddesinde ise bu fonlarda toplanan paraların nerelerde kullanılması gerektiği açıklanmıştır.

Buna göre 12'nci madde gereğince teşkil edilen fonda toplanan paralar, belediyelerce, Toplu Konut İdaresi Başkanlığı'nın izni alınmak şartıyla:

a) Bu kanundaki amaçlarda kullanılmak üzere arsa sağlanmasında, Toplu Konut İdaresi Başkanlığınca onanan plan ve projelere göre halk konutu, nüve konut veya geçici misafir konutu yapılmasında,

b) İslah olunacak gecekondu bölgeleri ile yeniden tesis edilecek önleme bölgelerinin yol, meydan, kanalizasyon, su, elektrik ve benzerleri gibi kamu hizmet ve tesislerinin Toplu Konut İdaresi Başkanlığınca onanan projelerine göre yapılmasında veya onarılmasında,

c) Kendi bütçe imkânlarıyla karşılanamayan ve fakat bu kanun gereğince yapılması gereken tespit, harita alımı, plan ve projelendirme hizmetlerinde kullanılır.

Yukarıda mevzuat hükümlerinden anlaşılacağı üzere ilgili fonda biriken paralar 775 sayılı Kanun'un 13'üncü maddesinde açıklanan yerlerde kullanılabilir, bunun dışındaki yerlerde kullanılamayacaktır.

4706 sayılı Hazineye Ait Taşınmaz Malların Değerlendirilmesi ve Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun'un "Taksitle ödeme, satış bedelinden pay verilmesi, belediyelere devir" başlıklı 5'inci maddesinde; "... Belediye ve mücavir alan sınırları içindeki Hazineye ait taşınmazların satış bedellerinin tahsil edilen kısımdan öncelikle yerinde muhafaza edilemeyen yapıların tasfiyesinde kullanılmak şartıyla % 10'u, ilgili belediyelerin 20.7.1966 tarihli ve 775 sayılı Kanun hükümlerine göre oluşturulan fon hesabına aktarılır. Kalan kısımdan ise ilgili belediyeye % 30, varsa büyükşehir belediyesine % 10 oranında pay verilir. ...Bu paylar tahsilini takip eden ayın yirmisine kadar ilgili idarelerin hesaplarına aktarılır. ..." hükmü yer almaktadır.

Yapılan inceleme neticesinde, 4706 sayılı Kanun'un 5'inci maddesi kapsamında yapılan satışlardan 775 sayılı Kanun uyarınca oluşturulan fon hesabına aktarılması gereken tutarların bu hesaba aktarılmayıp, 800.05.01.05.01 nolu Arsa Satışı hesabına kaydedildiği görülmüştür.

Kamu idaresi cevabında; "İlgili denetçi bulgusu doğrultusunda mali yıl içerisinde gecekondü fonu için hesap açılarak Sivas Defterdarlığıyla yazışmalar yapılacak ve 4706 sayılı kanunun 5'inci maddesi gereği belediyemize gönderilen arsa satış payından %10'luk kısım 775 sayılı Gecekondü Kanununun 13'üncü maddesinde belirtilen yerlerde kullanılmak üzere ayrı bir hesapta toplanacaktır." denilmektedir.

Sonuç olarak Kurum cevabında söz konusu hatalı uygulama kabul edilmiş ve ilgili hususa dikkat edileceği belirtilmiştir. Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 6: Canlı Müzik Yapan İşletmelerle İlgili Eğlence Vergisi Tahakkuk ve Tahsilatının Yapılmaması

Sivas Belediyesi sınırları içinde yer alan bazı işletmelerde canlı müzik yapılmasına karşın, bu işletmelere yönelik eğlence vergisi tahakkukunun gerçekleştirilmediği tespit edilmiştir.

2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun 17'inci maddesinde, bu Kanun'un 21'inci maddesinde belirtilen ve belediye sınırları ile mücavir alanlar içinde yer alan eğlence işletmelerinin faaliyetlerinin eğlence vergisine tabi olduğu, 18'inci maddesinde eğlence yerlerini işleten gerçek veya tüzel kişilerin verginin mükellefi olduğu, 19'uncu maddesinde bira, alkollü içki içilmeyen, satılmayan ve ruhsatnamelerde kahvehane, kıraathane, çayhane ve çay ocakları olduğu belirtilen yerlerden vergi alınmayacağı, 20'nci maddesinin üçüncü fıkrasında biletle girilmesi zorunlu olmayan bar, pavyon, gazino, gece kulübü, taverna, diskotek, kabare, dansing, bilardo ve masa futbolu salonları gibi eğlence yerlerinde işin mahiyetine göre çalışılan her gün için Belediye Meclislerince takdir edilecek miktar olduğu, 21'inci maddesinde biletle girilmesi zorunlu olmayan eğlence yerlerinden günlük 5 ila 100 TL arasında vergi alınacağı, 22'nci maddesinin üçüncü fıkrasında biletle girilmesi zorunlu olmayan eğlence yerlerinde ki her aya ait verginin o ayı takip eden ayın 20'nci günü akşamına kadar ilgili belediyeye yatırılacağı belirtilmiştir.

Zabıta Müdürlüğünden elde edilen verilere göre Sivas Belediyesince 27 adet işyerine canlı müzik ruhsatı verildiği görülmüştür. Ancak yapılan incelemede, bu işletmeleden eğlence vergisi alınmadığı tespit edilmiştir. Bu itibarla, bu işletmelerle ilgili gerekli çalışmalar yapılarak eğlence vergisi tahakkuklarının yapılması gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "İlgili bulgu doğrultusunda canlı müzik yayını yapan işletmelere yetkili birimlerimizce beyana çağrı çalışmalarına başlanılmış olup, en kısa sürede mevzuatlar çerçevesinde işlem tesis edilecektir." denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi cevabında, bulguda tespit edilen hususa ilişkin olarak gerekli işlemlerin yapılacağı belirtilmiştir. Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 7: Hurdaya Ayırma Suretiyle Kayıtlardan Düşürülen Taşınırlara İlişkin 294 Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabının Kullanılmaması

2016 yılı hesap ve işlemlerinin incelenmesi sonucu, kullanım ömrünü tamamlamış taşınırların hurdaya ayrılmasına karşın, mali tablolarda buna ilişkin bir kaydın yer almadığı ve 294 Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabının kullanılmadığı tespit edilmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin "Hesabın işleyişi" başlıklı

225'inci maddesinde "294 Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabı"na yapılacak kayıtlarla ilgili aşağıdaki mevzuat hükümlerine yer verilmiştir:

"(1) Elden çıkarılacak stoklar ve maddi duran varlıklar hesabına ilişkin borç ve alacak kayıtları aşağıda gösterilmiştir

a) Borç

1 - Kullanılma olanaklarını yitiren maddi duran varlıklar kayıtlı değerleri üzerinden bu hesaba borç, ilgili maddi duran varlık hesabına alacak; ayrılmış olan amortisman tutarı 299-Birikmiş Amortismanlar Hesabına alacak, 257-Birikmiş Amortismanlar Hesabına borç kaydedilir.

2 - Satılan varlıkların satış bedeli ile net değerleri arasında oluşan lehte fark bu hesaba borç, 600-Gelirler Hesabına alacak kaydedilir.

b) Alacak

1 - Satılan varlıkların satış bedeli ile net değerleri arasında oluşan aleyhte fark bu hesaba alacak, 630-Giderler Hesabına borç kaydedilir.

2 - Bu hesapta kayıtlı varlıklardan satılmak suretiyle elden çıkarılanların satış bedeli 100 Kasa Hesabı, 102-Banka Hesabı veya ilgili diğer hesaplara, ayrılmış olan amortisman tutarı 299-Birikmiş Amortismanlar Hesabına, yeniden değerlendirme farkı 522-Yeniden Değerleme Farkları Hesabına borç, kayıtlı değeri bu hesaba alacak kaydedilir. Ayrıca, satış değeri 800-Bütçe Gelirleri Hesabına alacak, , 805-Gelir Yansıtma Hesabına borç kaydedilir."

Yönetmelik hükümlerinden de anlaşılacağı üzere herhangi bir maddi duran varlık hurdaya ayrıldığında; hurda aşamasının izlenmesi için 294 nolu Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabı kullanılmalıdır. Böylece hurdaya ayrılmış taşınır muhasebe kayıtlarında görülebilecek, satıldığında ise satış bedeli ile satıştan doğan fark muhasebe kayıtlarına yansıtılabilecektir. Ancak Kurum bünyesinde 2016 yılı içinde gerçekleştirilen 30.06.2016 tarih ve 5792 nolu muhasebe işlem fişindeki hurdaya ayırma işlemlerinde 294 no'lu hesap hiç kullanılmamış, hurdaya ayrılan taşınırlar ilgili hesaba alacak ve 630 Giderler Hesabına borç kaydedilerek giderleştirilmiştir. Bu süreçten sonra ilgili taşınırın muhasebe kayıtlarında görülmesi ve satışı halinde gelirin muhasebeye yansıtılması mümkün görülmemektedir. Dolayısıyla mali tabloların gerçek bilgi sunabilmesi amacıyla hurdaya

ayırma işleminin bu hesapta izlenmesi gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “Kamu idaresi olarak Sayıştay Başkanlığının ilgili bulgusu doğrultusunda 2017 mali yılından itibaren işlem tesis edilmiş olup, hurdaya ayrılan taşınır 630 Giderler Hesabı yerine 294 Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabının borç kısmına kaydedilmiştir. Fakat ilgili taşınırın direk gider yazılması satışı sırasında gelirin gözükmemesini engellemekte sadece taşınırdan hurdaya ayrılan kısmın gözükmemesini engellemektedir. MKE Hurdasına satılan hurdaların satış bedelleri belediye bütçesine gelir olarak kaydedilmekte olup sadece muhasebe tekniği açısından hesaplarda olmayan bir varlık satışının geliri gibi gözükmektedir.” denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi cevabında bulgu konusu hususun 2017 yılı içerisinde düzeltildiği belirtilmiştir. Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 8: Kamulaştırma İşlemlerinin Tapu İdaresinden Takip Edilmemesi Sonucunda Emlak Vergisi İşlemlerinde Hata Oluşması

Yapılan incelemede Belediye sınırları içerisinde yapılmış olan kamulaştırma işlemlerinin Tapu İdaresi tarafından Belediyeye bildirilmediği tespit edilmiştir.

2942 sayılı Kamulaştırma Kanunu ve 1319 sayılı Emlak Vergisi Kanunu belediyeler tarafından tahsil edilen ve önemli bir gelir kalemi olan emlak vergisini güvence altına almak amacıyla tapu idaresine kamulaştırma işlemleri, devir gibi mülkiyet değişimlerini ilgili belediyeye bildirme zorunluluğu getirmiştir. Emlak vergisi beyana dayalı bir vergi olduğundan bu zorunluluk vergi güvenlik önlemi olarak getirilmiştir.

2942 sayılı Kamulaştırma Kanunu'nun 10'uncu maddesinde, tapu dairesinin kamulaştırılarak kamu tüzel kişiliği adına tescil edilmiş olan gayrimenkulleri ilgili vergi dairesine bildirileceği hüküm altına alınmıştır. 1319 sayılı Emlak Vergisi Kanunu'nun 37'nci maddesinin “*Bu Kanunda geçen "Vergi dairesi" tabiri, belediyeleri ifade eder*” hükmüne istinaden de tapu daireleri tarafından yapılan kamulaştırmaların belediyelere bildirilmesi gerekmektedir.

Kamulaştırma Kanunu'nun “Vergilendirme” başlıklı 39'uncu maddesinde “*Kamulaştırılan taşınmazın kamulaştırıldığı yıla ait emlak vergisi tarhına esas olan vergi*”

değeri, kesinleşen kamulaştırma bedelinden az olduğu takdirde, kamulaştırma bedeli ile vergi değeri arasındaki fark üzerinden, cezalı emlak vergisi tarh olunur.” denilerek ek emlak vergisi alınacağı düzenlenmiştir.

Öte yandan Emlak Vergisi Kanunu'nun, “Bildirim verme ve süresi” başlıklı 23’üncü maddesinde *“Bu Kanunun 33 üncü maddesinde (8 numaralı fıkra hariç) yazılı vergi değerini tadil eden nedenlerin bulunması halinde (geçici ve daimi muafiyetten faydalanılması hali dahil) emlak vergisi bildirim verilmesi zorunludur”, “Ödeme süresi” başlıklı 30’uncu maddesinde; “Devir ve ferağ yapılan bina ve arazinin, devir ve ferağın yapıldığı yıl ile geçmiş yıllara ait ödenmemiş Emlak Vergisinin ödenmesinden devreden ve devralan müteselsilen sorumlu tutulurlar. Devralanın mükellefe rücu hakkı saklıdır. Tapu daireleri devir ve ferağ işlemini, işlemin yapıldığı ayı takip eden ayın 15’inci günü akşamına kadar ilgili belediyelere bildirir.”* hükümlerine yer verilmiştir.

Gayrimenkul mülkiyetinin Kamu tüzel kişiliği adına tescil edildiği kamulaştırma işlemlerinin, mevzuat gereği ilgili belediyeye bildirilmemiş olması sonucu: kamulaştırılarak kamu tüzel kişiliği adına tescil edilmiş olan gayrimenkule ilişkin daha önceden beyanname verilmediği, emlak vergisi ödenmediği ve bildirim yapılmamış olduğundan bu hatanın düzeltilmeden devam ettiği; bununla birlikte, bu tespitlerin Emlak Vergisi’nde sıralı olarak tarh, tahakkuk ve tahsil süreçlerinde muhasebe kayıtlarında ve mali tablolarda hatalara neden olduğu belirlenmiştir. Gerekli girişimlerde bulunularak, Tapu İdaresinden sağlıklı bilgi edinilmesinin temini uygun olacaktır.

Kamu idaresi cevabında; “İdaremizce yapılan kamulaştırmalar ile ilgili olarak gerekli bilgi, belgenin temini ve vergi kayıtlarının takibi konusunda herhangi bir sorun yaşanmamaktadır. Tapu idaresi tarafından gayrimenkul satışlarının takibi için portal hizmeti ile gerekli bilgi sağlanmakta olup bu işlemler ilgili birimlerimiz tarafından takip edilmekte olmasına rağmen kamulaştırma kararı ve bedeli konularında ise ayrıca bilgi edinilememektedir. Konunun takibi için tapu müdürlüğüyle gerekli yazışmalar yapılarak kamulaştırma kararlarını içeren belgelerin temini ile işlemlerin sağlıklı yürümesi sağlanması için azami gayret sarf edilecektir.” denilmektedir.

Sonuç olarak Bulgumuzda belirtilen hususun kamu idaresi tarafından dikkate alındığı bildirilmiştir. Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 9: Organize Sanayi Bölgesinde Açılan İşyerleriyle İlgili İşyeri Açma Ruhsat Harçlarının Tahsil ve Takibinin Yapılmaması

Organize Sanayi Bölgesi'nde yer alan işyerleriyle ilgili işyeri açma ruhsat harçlarının tahsil ve takibinin yapılmadığı görülmüştür.

2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun; "İşyeri açma izni harcı" başlıklı 81'inci maddesinde, belediye sınırları veya mücavir alanlar içinde bir işyerinin açılmasının "İşyeri Açma İzni Harcına" tabi olduğu düzenlenmiştir. Harcın alınacağı tarife de aynı Kanunun 84'üncü maddesinde düzenlenmiştir.

4562 sayılı Organize Sanayi Bölgeleri Kanunu'nun 4'üncü maddesinin değişik 7'nci fıkrasında; *"Yürürlüğe giren imar plânına göre arazi kullanımı, yapı ve tesislerinin projelendirilmesi, inşası ve kullanımıyla ilgili ruhsat ve izinler ile işyeri açma ve çalışma ruhsatları OSB tarafından verilir ve denetlenir. İşyeri açma ve çalışma ruhsatının verilmesi sırasında işyeri açma ve çalışma ruhsatına ilişkin harçlar, OSB tarafından tahsil edilerek ilgili belediye veya il özel idaresi hesabına yatırılır."* düzenlemesi yer almaktadır.

Bu çerçevede, Sivas Organize Sanayi Bölgesi'nde açılan işyerlerinden Sivas Organize Sanayi Bölgesi Müdürlüğü tarafından tahsil edilen işyeri açma ruhsat harçlarının Sivas Belediyesi hesabına yatırılması gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "İlgili bulgu doğrultusunda 06.05.2016 ve 04.10.2016 tarihlerinde Sivas OSB ile yazışmalar yapılmış olup OSB Müdürlüğü'nün 31/01/2017 tarih ve 85 sayılı yazıları ile işyeri açma ve ruhsat harçlarının belediyemiz hesaplarına en kısa sürede aktarılacağı belirtilmiştir. Bundan sonraki süreçte İşyeri Açma ve Ruhsat Harçlarıyla ilgili tahakkuk ve tahsilatların takibi yapılarak en kısa sürede sonuç alınacaktır." denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi cevabında, bulguda tespit edilen hususa ilişkin olarak gerekli işlemlerin başlatıldığı belirtilmiştir. Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 10: Pazaryerlerinin Tahsis İşlemlerinin Yapılmaması ve İşgaliye Harcı Tahsil Edilmemesi

Sivas Belediyesi mücavir alanları içerisinde değişik semtlerde yedi adet pazaryeri bulunmasına rağmen, Belediye tarafından pazaryerlerinde faaliyette bulunan pazar esnafına, yer tahsisi yapılmadığı ve alınması gereken işgal harçlarının alınmadığı tespit edilmiştir.

2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun "Konu" başlıklı 52'nci maddesinde; izinsiz işgaller de dahil olmak üzere, pazar veya panayır kurulan yerlerin, meydanların, mezar yerlerinin her türlü mal ve hayvan satıcıları tarafından işgalinin işgal harcına tabi olduğu ifade edilmiş, yine aynı Kanun'un 56'ncı maddesinde harcın tarifesi, 57'nci maddesinde ise harcın makbuz karşılığında tahsil edileceği düzenlenmiştir.

Pazar Yerleri Hakkında Yönetmelik hükümlerine göre, belediyelerce tespit edilecek yer ve günlerde kurulan üretici ve semt pazarlarının pazarcılara tahsis edilmesi ve tahsis edilen yerler karşılığında, 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu uyarınca işgaliye harcı alınması gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında;"27.02.2016 tarihinde alınmış idari karar ile pazar yerlerinin tahsis ve işgal ücret işlemleri Hal Müdürlüğümüze verilmiş olup anılan tarih itibariyle ilimizde bulunan 7 adet pazar yeri için tahsis ve işgal ücret işlemleri ilgili müdürlüğümüz tarafından yapılmaya başlanmıştır. En kısa sürede denetçi görüşü ve yasal mevzuatlar çerçevesinde yapılması gereken işlemler tamamlanacaktır." denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi cevabında, bulguda tespit edilen hususa ilişkin olarak gerekli işlemlerin başlatıldığı belirtilmiştir. Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 11: Telekomünikasyon Alt Yapı ve Şebekelerinden Alınması Gereken Geçiş Hakkı Bedellerinin Takip ve Tahsilinin Yapılmaması

Sivas Belediyesi mücavir alanı içinde kalan sabit ve mobil haberleşme altyapısı veya şebekelerinde kullanılan her türlü kablo ve benzeri gerece ilişkin geçiş hakkı ücretlerine Belediye gelir tarifesinde yer verilmediği ve söz konusu gelir kaleminin takip ve tahsilinin yapılmadığı görülmüştür.

27.12.2012 tarih ve 28510 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Sabit

ve Mobil Haberleşme Altyapısı veya Şebekelerinde Kullanılan Her Türlü Kablo ve Benzeri Gerecin Taşınmazlardan Geçirilmesine İlişkin Yönetmelik, elektronik haberleşme altyapısı, elektronik haberleşme şebekesi, geçiş hakkı, geçiş hakkı sağlayıcısı, işletmeci, geçiş hakkı ücreti ve geçiş hakkı ücret tarifesi gibi birçok kavramı tanımlamıştır.

Aynı Yönetmelik'te işletmeci ve geçiş hakkı sağlayıcısının geçiş hakkına ilişkin anlaşmaları, Yönetmelik'te belirlenen ilkeler doğrultusunda serbestçe yapabileceği, geçiş hakkına ait ücretlerin ödeme şeklinin sözleşmede yer alacağı hüküm altına alınmış ve ayrıca 01.01.2014 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere geçiş hakkı ücretleri tarifesi Yönetmeliğe eklenmiştir.

Yukarıda belirtilen düzenlemeler ve açıklamalar çerçevesinde, Sivas Belediyesi tarafından altyapı geçiş hakkı bedellerinin takip ve tahsil edilmesi gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “Belediyemiz tarafından geçiş hakkı elde edilebilecek gerekli altyapı yatırımlarının yapılmadığı için altyapı geçiş hakkı bedeli tahakkuk ve tahsilatı yapılamamaktadır.” denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi cevabında belediye tarafından geçiş hakkı elde edilebilecek gerekli altyapı yatırımlarının yapılmamasından dolayı altyapı geçiş hakkı bedelinin alınmadığı belirtilmiştir. Ancak Sabit ve Mobil Haberleşme Altyapısı veya Şebekelerinde Kullanılan Her Türlü Kablo ve Benzeri Gerecin Taşınmazlardan Geçirilmesine İlişkin Yönetmelik'e göre geçiş hakkı; *"İşletmecilere; elektronik haberleşme hizmeti sunmak için gerekli şebeke ve altyapıyı kurmak, kaldırmak, bakım ve onarım yapmak gibi amaçlarla kamu ve özel mülkiyet alanlarının altından, üstünden ve üzerinden geçmeleri için tanınan hakları"* ifade etmektedir. Yani geçiş hakkı elde edilebilecek gerekli altyapı yatırımlarını yapacak olan belediye değil, işletmecilerdir. Belediye burada geçiş hakkı sağlayıcısı konumundadır. Geçiş hakkı sağlayıcısı; geçiş hakkına konu olan kamuya ait ya da kamunun ortak kullanımında olan taşınmazlar da dahil olmak üzere taşınmazın sahipleri ve/veya taşınmaz üzerindeki hak sahiplerini ifade etmektedir. Geçiş hakkı ücreti ise işletmecinin, geçiş hakkı karşılığında geçiş hakkı sağlayıcısına ödeyeceği ücrettir. Bundan dolayı kamu idaresinin altyapı geçiş hakkı bedellerinin takip ve tahsilini yapması gerekmektedir. Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 12: 150 İlk Madde ve Malzeme Hesabından Çıktıların Üçer Aylık Dönemler İtibari ile Yapılmaması

2016 yılı mali tablolarının incelenmesi neticesinde; 150 İlk Madde ve Malzeme Hesabında izlenen değerlerin çıktılarının yıl sonunda topluca yapıldığı, 3 aylık dönemler itibari ile çıkış yapılmadığı görülmüştür.

18.01.2007 tarih ve 26407 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Taşınır Mal Yönetmeliği'nin "Taşınır Giriş ve Çıkış İşlemlerinin Muhasebe Birimine Bildirilmesi" başlıklı 30'uncu maddesinde;

" (1) (Değişik: 14/3/2016-2016/8646 K.) Taşınır kayıt yetkilileri tarafından, kamu idarelerinin muhasebe kayıtlarında ilgili stok ve maddi duran varlık hesaplarında izlenen taşınırlardan; satın alma suretiyle edinilenlerin giriş işlemleri ile değer artırıcı harcamalar için düzenlenen Taşınır İşlem Fişlerinin bir nüshası ödeme emri belgesi ekinde, muhasebe birimine gönderilir. Diğer şekillerde edinilen taşınırların girişleri ve maddi duran varlık hesaplarında izlenen taşınırların çıktıları için düzenlenen Taşınır İşlem Fişlerinin birer nüshasının, düzenleme tarihini takip eden en geç on gün içinde ve her durumda mali yıl sona ermeden önce muhasebe birimine gönderilmesi zorunludur. Ancak aynı muhasebe biriminden hizmet alan, aynı kamu idaresinin harcama birimleri arasında yapılan taşınır devirlerinde, devreden harcama birimince düzenlenen Taşınır İşlem Fişi muhasebe birimine gönderilmez.

(2) Muhasebe kayıtlarında "150-İlk Madde ve Malzemeler Hesabı"nda izlenen tüketim malzemelerinin çıktıları için düzenlenen Taşınır İşlem Fişleri muhasebe birimine gönderilmez. Bunların yerine, genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinde üç aylık dönemler itibarıyla, diğer idarelerde ise üç ayı geçmemek üzere üst yöneticiler tarafından belirlenen sürede kullanılmış tüketim malzemelerinin taşınır II nci düzey detay kodu bazında düzenlenen onaylı bir listesi, en geç ilgili dönemin son iş günü mesai bitimine kadar muhasebe birimine gönderilir" hükümleri yer almaktadır.

Bu itibarla, Yönetmelik hükümleri uyarınca 150 İlk Madde ve Malzeme Hesabında izlenen değerlerin çıktılarının 3'er aylık dönemler itibari ile yapılması gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "İlgili denetçi görüşü ve Taşınır Mal Yönetmeliği hükümleri çerçevesinde 150 İlk Madde ve Malzemeler Hesabının 3'er aylık dönemler itibarıyla çıkışında bazı olumsuz durumlarla karşılaşmakta olup yasal mevzuata uygun işlem

tesisi için çalışmalarımız devam etmekte en kısa sürede tamamlanacak ve çıkış işlemleri 3'er aylık dönemlerde yapılacaktır." denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi cevabında bulgu konusu hususlara dikkat edileceği belirtilmiştir. Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 13: Kurum Bütçe İçi İşletmesince Yapılan Akaryakıt Alımlarının 4734 Sayılı Kamu İhale Kanunu Hükümlerine Göre Gerçekleştirilmemesi

Kurum bütçe içi işletmesince yapılan akaryakıt alımlarının 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu hükümlerine göre gerçekleştirilmediği görülmüştür.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 1'inci ve 2'inci maddelerinde;

Kapsam

Madde 2- Aşağıda belirtilen idarelerin kullanımında bulunan her türlü kaynaktan karşılanan mal veya hizmet alımları ile yapım işlerinin ihaleleri bu Kanun hükümlerine göre yürütülür:

a) (Değişik: 1/6/2007-5680/1 md.) Genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri ile özel bütçeli idareler, il özel idareleri ve belediyeler ile bunlara bağlı; döner sermayeli kuruluşlar, birlikler (meslekî kuruluş şeklinde faaliyet gösterenler ile bunların üst kuruluşları hariç), tüzel kişiler.

b) (Değişik: 30/7/2003-4964/1 md.) Kamu iktisadi kuruluşları ile iktisadi devlet teşekküllerinden oluşan kamu iktisadi teşebbüsleri.

c) (Değişik: 30/7/2003-4964/1 md.) Sosyal güvenlik kuruluşları, fonlar, özel kanunlarla kurulmuş ve kendilerine kamu görevi verilmiş tüzel kişiliğe sahip kuruluşlar (meslekî kuruluşlar ve vakıf yüksek öğretim kurumları hariç) ile bağımsız bütçeli kuruluşlar.

d) (Değişik: 12/6/2002-4761/10 md.) (a), (b) ve (c) bentlerinde belirtilenlerin doğrudan veya dolaylı olarak birlikte ya da ayrı ayrı sermayesinin yarısından fazlasına sahip buldukları her çeşit kuruluş, müessese, birlik, işletme ve şirketler." denilmektedir.

Mahalli İdareler Bütçe İçi İşletme Yönetmeliği'nin 14'üncü maddesinde ise;

“İhale işlemleri

MADDE 14 – (1) İşletmenin ihale iş ve işlemleri 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu ve 5/1/2002 tarihli ve 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu ile bu kanunlara dayanılarak yayımlanan yönetmeliklerin hükümlerine göre yürütülür.” denilmektedir.

Yapılan incelemede, Kurumun “Sivas Belediyesi Tanzim Satış Müdürlüğü” adı altında bir bütçe içi işletmesinin olduğu, işletmenin ticaret siciline bu unvan ile tescil edildiği, akaryakıt alım satım faaliyeti ile iştigal ettiği, EPDK bayilik lisansına sahip olduğu görülmüştür. Söz konusu işletmenin akaryakıt ve lpg alımlarının Türkiye Petrolleri Anonim Şirketi ile bayilik sözleşmesi imzalamak suretiyle gerçekleştirildiği anlaşılmıştır. Ancak, yukarıda belirtilen mevzuat hükümlerine göre bütçe içi işletmelerin alımlarının 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu ve 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu’na göre yürütüleceği belirtilmiştir. Diğer bir deyişle, Kurumun “Sivas Belediyesi Tanzim Satış Müdürlüğü” adı altında faaliyet gösteren bütçe içi işletmesinin akaryakıt alımlarını Kamu İhale Kanunu hükümlerine göre gerçekleştirmesi esas olup, ihale yapmaksızın doğrudan bayilik sözleşmesi ile karşılaşması mümkün görünmemektedir. Bu itibarla, bu şekilde yapılan akaryakıt alımlarının mevzuat hükümlerine aykırı olduğu düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "2015 yılında bayiliğimizin devam ettiği "...A.Ş." dağıtım firması ile sözleşme süremizin dolması sebebi ile sözleşme süresi bitiminden önce akaryakıt dağıtım firmalarından ulaşılabilenler ile görüşmeler yapılmış, piyasada satış payları yüksek olan firmaların bayiye verdiği kar oranlarının düşük olduğu, satış payları düşük olan firmaların altyapılarının yetersiz olmasından dolayı dağıtıcı ile bayiler arasında bir çok sıkıntıların olduğu duyuları alınmıştır. Mevcut durumu gözetenek ulaşabildiğimiz akaryakıt dağıtım firmalarının bölge sorumluları ile irtibat kurulmuş ve ödemeleri kurum olarak yapabileceğimiz 14 -15 gün vade için Tüpraş satış fiyatı ile Bayi satış fiyatı arasındaki karın yüzdesi olarak aşağıdaki karlılık oranları verilmiştir;

“... A.Ş.” : % 89

“ ...A.Ş.” : Yaklaşık % 70

“...A.Ş.” : Yakın yerde bayisi olduğu için teklif vermedi

“...A.Ş.” : Evrak vermediler. Sözlü olarak % 70

“...A.Ş.” : % 98,75

“...A.Ş.” : % 99,25

Karlılık ve dağıtıcı bayinin büyüklüklerini, piyasadaki durumu “...A.Ş.” dağıtım firmasının sözleşme imza tarihinde tamamı yerli sermaye olan Kamu İktisadi Teşebbüsü olması ve karlılığı en yüksek veren firma olması sebebi ile Kamu menfaatini düşünerek “...A.Ş.” firması ile anlaşılarak sözleşme imzalanmıştır." denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi cevabında özetle, “...A.Ş.” dağıtım firmasının sözleşme imza tarihinde tamamı yerli sermaye olan Kamu İktisadi Teşebbüsü ve karlılığı en yüksek veren firma olması sebebi ile kamu menfaatini düşünerek “...A.Ş.” firması ile sözleşme imzalandığını belirtmiştir.

Bulgumuzda ayrıntılı olarak anlatıldığı üzere, bütçe içi işletmelerinin alımlarının 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu ve 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu'na göre yürütülmesi gerekmektedir. “Sivas Belediyesi Tanzim Satış Müdürlüğü” adı altında faaliyet gösteren bütçe içi işletmenin akaryakıt alımlarının da Kamu İhale Kanunu hükümlerine göre gerçekleştirilmesi esas olup, akaryakıt ihtiyacını ihale yapmaksızın doğrudan bayilik sözleşmesi ile karşılaması mümkün görünmemektedir. Yine konuya ilişkin olarak aynı konumda bulunan Bursa Büyükşehir Belediyesi'nin bütçe içi işletmesi olan akaryakıt işletmesinin 2015/67048 kik no'lu ihalesi buna örnek teşkil etmektedir. Söz konusu ihaleye ait işin adı “EPDK Bayilik lisansına sahip Bursa Büyükşehir Belediye Başkanlığı Akaryakıt İşletmesine Dağıtım Şirketi vasıtasıyla 36 Ay süreyle Akaryakıt ve Madeni Yağ satın alınması” işidir. Dolayısıyla akaryakıt alımlarının bayilik sözleşmesi yerine Kamu İhale Kanunu hükümlerine göre gerçekleştirilmesi esastır. Bulgu konusu tespitinin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 14: Mevzuata Aykırı Taşınmaz Tahsisi Yapılması

Mülkiyeti Belediyeye ait taşınmazın mevzuata aykırı bir şekilde yıllık 1.000,-TL bedel üzerinden Hayat Ağacı Sosyal Yardımlaşma Derneğine tahsis edildiği tespit edilmiştir.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 75'inci maddesinde diğer kuruluşlarla ilişkiler düzenlenmiş olup, birinci fıkrasının “c” bendi “c) *Kamu kurumu niteliğindeki meslek*

kuruluşları, kamu yararına çalışan dernekler, Bakanlar Kurulunca vergi muafiyeti tanınmış vakıflar ve 7/6/2005 tarihli ve 5362 sayılı Esnaf ve Sanatkarlar Meslek Kuruluşları Kanunu kapsamına giren meslek odaları ile ortak hizmet projeleri gerçekleştirebilir. Diğer dernek ve vakıflar ile gerçekleştirilecek ortak hizmet projeleri için mahallin en büyük mülki idare amirinin izninin alınması gerekir.” hükmünü, "d" bendi de özetle "d) Kendilerine ait taşınmazları, aslı görev ve hizmetlerinde kullanılmak üzere bedelli veya bedelsiz olarak mahallî idareler ile diğer kamu kurum ve kuruluşlarına devredebilir veya süresi yirmibeş yılı geçmemek üzere tahsis edebilir. Bu taşınmazlar aynı kuruluşlara kiraya da verilebilir. Bu taşınmazların, tahsis amacı dışında kullanılması hâlinde, tahsis işlemi iptal edilir. Tahsis süresi sonunda, aynı esaslara göre yeniden tahsis mümkündür. ...” hükmünü ihtiva etmektedir.

Sivas Belediyesi Encümeninin 22.03.2005 tarihli ve 471 sayılı kararı uyarınca, Hayat Ağacı Derneği'ne mülkiyeti belediyeye ait Sularbaşı mahallesinde bulunan katlı otoparkın üst katının arada herhangi bir sözleşme/protokol, veya ihale bulunmaksızın yıllık 1.000,-TL bedelle işgaliye adı altında tahsis edildiği görülmüş olup, cari mevzuatımız kapsamında kamuya ait taşınmazların işgaliye şeklinde tahsisi gibi bir yöntem bulunmamaktadır.

Bu itibarla, Sivas Belediyesi tarafından arada herhangi bir sözleşme/protokol veya ihale bulunmaksızın gerçekleştirilen söz konusu tahsis işlemi mevzuata aykırı bulunmaktadır.

Kamu idaresi cevabında; "Belediyemiz Sularbaşı Mahallesinde bulunan kapalı otoparkın üzerindeki alanın kullanımı ile ilgili olarak 5393 sayılı Belediye Kanununun 75'inci maddesinin "c" bendinde yer alan "Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, kamu yararına çalışan dernekler, Bakanlar Kurulunca vergi muafiyeti tanınmış vakıflar ve 7/6/2005 tarihli ve 5362 sayılı Esnaf ve Sanatkarlar Meslek Kuruluşları Kanunu kapsamına giren meslek odaları ile ortak hizmet projeleri gerçekleştirebilir. Diğer dernek ve vakıflar ile gerçekleştirilecek ortak hizmet projeleri için mahallin en büyük mülki idare amirinin izninin alınması gerekir". Hükmü uyarınca belediyemiz ile Hayat Ağacı Sosyal Yardımlaşma Derneği arasında bir protokol ile ortak hizmet projesi yürütülmekte olup yine 5393 sayılı Belediye Kanununun 75'inci maddesinin "d" bendinde "Kendilerine ait taşınmazları, aslı görev ve hizmetlerinde kullanılmak üzere bedelli veya bedelsiz olarak mahallî idareler ile diğer kamu kurum ve kuruluşlarına devredebilir veya süresi yirmibeş yılı geçmemek üzere tahsis edebilir. Bu taşınmazlar aynı kuruluşlara kiraya da verilebilir. Bu taşınmazların, tahsis amacı

dışında kullanılması hâlinde, tahsis işlemi iptal edilir. Tahsis süresi sonunda, aynı esaslara göre yeniden tahsis mümkündür.” Denilmiş olup Sivas Belediye Meclisinin 05/01/2017 tarih ve 22 sayılı kararı ve Sivas Valiliğinin 07/03/2017 tarih ve 79006785.471.99-22 sayılı olurları ile ilgili bulgu doğrultusunda gerekli protokoller yapılmış olup mevzuatlar ve denetçi görüşü ile uygunluk sağlanmıştır." denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi cevabında, ilgili taşınmazın Hayat Ağacı Derneğine, ortak hizmet projesi kapsamında Belediye Meclis kararının Valilik Makamınca onaylanmasıyla sonucu tahsisinin gerçekleştirildiği belirtilmiştir.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 75'inci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendinde belediye taşınmazlarının tahsisi hüküm altına alınmıştır. Belediyeler bu hükme göre taşınmazlarını ancak mahalli idarelere ve diğer kamu kurum ve kuruluşlarına tahsis edebilir. Diğer bir deyişle, ortak hizmet projesi ile derneklere taşınmaz tahsisi yapılması mümkün görünmemektedir. Kanun tahsis ve ortak hizmet projesini ayrı bentlerde düzenlemiş olup, dolayısıyla belediyelere taşınmazlarını derneklere ortak hizmet projesi ile tahsis yetkisi vermemektedir. Ayrıca ilgili meclis kararının Valilik Makamınca onaylanmış olması bu işlemin hukuki olduğu anlamına gelmemektedir.

Tüm bu değerlendirmeler çerçevesinde, Kurum cevabı yasal dayanaktan yoksundur. Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 15: Gayrimenkul Kiralama Sürelerinin İhalesiz Uzatılması

Kira süreleri sona eren gayrimenkullerin ihale yoluyla yeniden kiralanması gerekirken, bazı gayrimenkullerin ihale yapılmaksızın sözleşme sürelerinin uzatıldığı görülmüştür.

2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun “Kiralarda Sözleşme Süresi” başlıklı 64'üncü maddesinde; “*Kiraya verilecek taşınır ve taşınmaz malların kira süresi, on yıldan çok olamaz. Turistik tesis kurulacak yerlerin ve turistik tesislerin ve enerji üretimi tesisleri ile iletim ve dağıtım tesis ve şebekelerinin ihtiyacı olan arazilerin ve doğal gaz iletim, dağıtım ve depolama tesis ve şebekelerinin ihtiyacı olan arazilerin on yıldan fazla süre ile kiraya verilmesi mümkündür.*” hükmü yer almaktadır.

Devlet İhale Kanunu'na göre kiraya verilen gayrimenkullerin, kira süresi sonunda ancak yeniden ihale düzenlenerek kiraya verilebileceği Sayıştay Genel Kurulu'nun 21.01.1993

tarihli ve 4761/1 sayılı kararında da belirtilmiştir. Kararda, genel ve katma bütçeli idareler, özel idare ve belediyeler ile bunlara bağlı döner sermayeli kuruluşlar tarafından 2886 Sayılı Kanuna göre kiraya verilen gayrimenkullere ait kira sözleşmelerinin yenilenmesi veya sona erdirilmesi konularında bu Kanun hükümlerinin uygulanması gerektiği belirtilmiştir.

Buna göre, belediyeye ait bir gayrimenkulün kira sözleşmesinde aksine bir hüküm bulunsa bile turizm, enerji, doğalgaz dağıtım, depolama, tesis ve şebekeler için gerekli araziler dışında kalan gayrimenkullerin on yıldan daha uzun süreli kiraya verilmesinin mümkün olmadığı, sözleşmede aksine bir düzenleme olsa bile kira süresi dolan belediyeye ait gayrimenkulün 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu hükümlerine uygun olarak ihale yapılmaksızın tekrar kira sözleşmesinin yenilenmesi veya uzatılması mümkün değildir.

Ancak, yapılan incelemede, Belediyeye ait gayrimenkullerden 174 adetinin kira süreleri sona erdikten sonra, kira sözleşmelerinin encümen kararıyla ihalesiz olarak uzatıldığı tespit edilmiştir.

Kamu idaresi cevabında; "Kamu kurumu olarak ilgili bulgu doğrultusunda belediyemize ait gayrimenkullerin program dahilinde ihale edilme işlemlerine 2016 yılı içerisinde başlanılmış olup, büyük bir kısmı ihale edilmiş, bir kısmının ise ihale süreçleri devam etmektedir. Kalan az sayıdaki gayrimenkullerimiz ise Belediyemizin ilerleyen süreçlerde yapımına başlamayı düşündüğü proje alanlarında kaldığından dolayı ihale edilememiştir. İlgili alanlara yapılması planlanan projelerimiz bittikten sonra mevcut kullanım durumlarına göre ihale işlemi yapılacaktır." denilmektedir.

Sonuç olarak Kurum cevabında bulguda tespit edilen hususa ilişkin olarak gerekli işlemlerin yapılacağı belirtilmiştir. Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

8. EKLER**Ek 1: Kamu İdaresi Mali Tabloları****SİVAS BELEDİYE BAŞKANLIĞI 31.12.2016 TARİHLİ KARŞILAŞTIRMALI BİLANÇOSU**

31.12.2016

AKTİF HESAPLAR		2014	2015	2016	PASİF HESAPLAR		2014	2015	2016
		TL	TL	TL			TL	TL	TL
I	DÖNEN VARLIKLAR	50.888.609,21	81.647.389,23	94.332.237,57	III	KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	50.829.038,05	51.628.054,22	56.235.970,67
A	HAZIR DEĞERLER	5.052.194,72	33.899.878,61	47.843.253,26	A	KISA VADELİ İÇ MALİ BORÇLAR	17.134.459,78	15.486.161,17	15.645.454,91
1	KASA HESABI	0,00	0,00	0,00	1	BANKA KREDİLERİ HESABI	14.146.736,55	12.085.513,06	11.656.192,12
2	ALINAN ÇEKLER HESABI	507,00	0,00	0,00	2	KAMU İDARELERİNE MALİ BORÇLAR HESABI	2.987.723,23	3.400.648,11	3.989.262,79
3	BANKA HESABI	3.758.146,44	31.556.390,16	44.191.144,20	3	CARİ YILDA ÖDENECEK TAHVİLLER HESABI	0,00	0,00	0,00
4	VERİLEN ÇEKLER VE GÖNDERME EMİRLERİ HESABI (-)	-492.579,23	-336.824,48	0,00	4	FİNANSAL KİRALAMA İŞLEMLERİNDEN BORÇLAR HESABI	0,00	0,00	0,00
5	PROJE ÖZEL HESABI	0,00	0,00	0,00	5	ERTELENMİŞ FİNANSAL KİRALAMA BORÇLANMA MALİYETLERİ HESABI	0,00	0,00	0,00
6	DÖVİZ HESABI	0,00	0,00	0,00	6	KISA VADELİ DİĞER İÇ MALİ BORÇLAR HESABI	0,00	0,00	0,00
7	DÖVİZ GÖNDERME EMİRLERİ HESABI (-)	0,00	0,00	0,00	B	KISA VADELİ DIŞ MALİ BORÇLAR	0,00	0,00	0,00
8	DİĞER HAZIR	0,00	0,00	0,00	1	CARİ YILDA ÖDENECEK DIŞ	0,00	0,00	0,00

T.C. Sayıştay Başkanlığı

DEĞERLER HESABI					MALİ BORÇLAR HESABI				
9	BANKA KREDİ KARTLARINDAN ALACAKLAR HESABI	1.786.120,51	2.680.312,93	3.652.109,06	C	FAALİYET BORÇLARI	16.647.103,05	15.856.755,67	18.254.578,25
B	MENKUL KIYMET VE VARLIKLAR	0,00	0,00	0,00	1	BÜTÇE EMANETLERİ HESABI	16.647.103,05	15.856.755,67	18.254.578,25
1	HİSSE SENETLERİ HESABI	0,00	0,00	0,00	2	BÜTÇELEŞTİRİLECEK BORÇLAR HESABI	0,00	0,00	0,00
2	ÖZEL KESİM TAHVİL SENET VE BONOLARI HESABI	0,00	0,00	0,00	D	EMANET YABANCI KAYNAKLAR	4.803.142,95	5.668.805,28	9.062.358,50
3	KAMU KESİM TAHVİL SENET VE BONOLARI HESABI	0,00	0,00	0,00	1	ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI	3.823.284,49	4.323.771,06	6.173.283,68
4	MENKUL VARLIKLAR HESABI	0,00	0,00	0,00	2	EMANETLER HESABI	979.858,46	1.345.034,22	2.889.074,82
C	FAALİYET ALACAKLARI	30.634.134,67	36.773.838,15	35.894.221,66	E	ALINAN AVANSLAR	0,00	0,00	0,00
1	GELİRLERDEN ALACAKLAR HESABI	0,00	8.275.022,31	0,00	1	ALINAN SİPARİŞ AVANSLARI HESABI	0,00	0,00	0,00
2	GELİRLERDEN TAKİPLİ ALACAKLAR HESABI	28.675.232,52	26.266.907,91	29.902.210,67	2	ALINAN DİĞER AVANSLAR HESABI	0,00	0,00	0,00
3	GELİRLERDEN TECİLLİ VE TEHİRLİ ALACAKLAR HESABI	1.706.892,84	1.962.456,59	5.705.131,74	F	ÖDENECEK DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER	4.140.079,02	1.586.630,69	3.072.371,64
4	VERİLEN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HS.	252.009,31	269.451,34	286.879,25	1	ÖDENECEK VERGİ VE FONLAR HESABI	2.478.239,89	762.069,56	1.057.069,74
5	DİĞER FAALİYET ALACAKLARI HESABI	0,00	0,00	0,00	2	ÖDENECEK SOSYAL GÜVENLİK KESİNTİLERİ	626.145,62	600.134,22	532.301,72

HESABI									
D	KURUM ALACAKLARI	0,00	0,00	0,00	3	FONLAR VEYA DİĞER KAMU İDARELERİ ADINA YAPILAN TAHSİLAT HESABI	955.884,81	224.426,91	510.114,25
1	KURUMCA VERİLEN BORÇLARDAN ALACAKLAR HESABI	0,00	0,00	0,00	4	KAMU İDARELERİ PAYLARI HESABI	0,00	0,00	972.885,93
2	TAKİPTEKİ KURUM ALACAKLARI HESABI	0,00	0,00	0,00	5	VADESİ GEÇMİŞ, ERTELENMİŞ VEYA TAKSİTLENDİRİLMİŞ VERGİ VE DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER HESABI	79.808,70	0,00	0,00
E	DİĞER ALACAKLAR	28.170,06	33.418,05	9.982,29	G	BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI	3.000.000,00	8.000.000,00	6.250.000,00
1	KİŞİLERDEN ALACAKLAR HESABI	28.170,06	33.418,05	9.982,29	1	Diğer İhbar ve Kıdem Tazminatı Karşılıkları	3.000.000,00	8.000.000,00	6.250.000,00
F	STOKLAR	9.430.200,47	6.992.416,41	7.045.689,85	2	DİĞER BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI HESABI	0,00	0,00	0,00
1	İlk Madde ve Malzemeler	8.796.237,30	6.405.075,65	6.511.316,85	H	GELECEK AYLARA AİT GELİRLER VE GİDER TAHAKKULARI	5.104.253,25	5.029.701,41	3.951.207,37
2	TİCARİ MALLAR HESABI	633.963,17	587.340,76	534.373,00	1	GELECEK AYLARA AİT GELİRLER HESABI	0,00	0,00	0,00
3	DİĞER STOKLAR HESABI	0,00	0,00	0,00	2	GİDER TAHAKKUKLARI HESABI	5.104.253,25	5.029.701,41	3.951.207,37
G	ÖN ÖDEMELER	674.640,63	1.130.987,28	1.040.334,63	I	DİĞER KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	0,00	0,00	0,00
1	İŞ AVANS VE KREDİLERİ HESABI	0,00	0,00	0,00	1	HESAPLANAN KATMA DEĞER VERGİSİ HESABI	0,00	0,00	0,00

T.C. Sayıştay Başkanlığı

2	PERSONEL AVANSLARI HESABI	0,00	0,00	0,00	2	SAYIM FAZLALARI HESABI	0,00	0,00	0,00
3	BÜTÇE DIŞI AVANS VE KREDİLER HESABI	674.640,63	936.987,28	1.039.390,63	3	DİĞER ÇEŞİTLİ KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR HESABI	0,00	0,00	0,00
4	AKREDİTİFLER HESABI	0,00	0,00	0,00	IV	UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	118.244.988,14	107.832.827,20	99.951.471,87
5	MAHSUP DÖNEMİNE AKTARILAN AVANS VE KREDİLER HESABI	0,00	194.000,00	944,00	A	UZUN VADELİ İÇ MALİ BORÇLAR	82.697.653,27	78.472.805,36	71.315.573,73
6	PROJE ÖZEL HESABINDAN VERİLEN AVANS VE AKREDİTİFLER HESABI	0,00	0,00	0,00	1	BANKA KREDİLERİ HESABI	33.849.532,60	26.863.050,01	15.426.776,39
7	DOĞRUDAN DIŞ PROJE KREDİ KULLANIMLARI AVANS VE AKREDİFLERİ HESABI	0,00	0,00	0,00	2	KAMU İDARELERİNE MALİ BORÇLAR HESABI	48.848.120,67	51.609.755,35	55.888.797,34
H	GELECEK AYLARA AİT GİDERLER	0,00	0,00	0,00	3	TAHVİLLER HESABI	0,00	0,00	0,00
1	GELECEK AYLARA AİT GİDERLER HESABI	0,00	0,00	0,00	4	FİNANSAL KİRALAMA İŞLEMLERİNDEN BORÇLAR HESABI	0,00	0,00	0,00
I	DİĞER DÖNEN VARLIKLAR	5.069.268,66	2.816.850,73	2.498.755,88	5	ERTELENMİŞ FİNANSAL KİRALAMA BORÇLANMA MALİYETLERİ HESABI	0,00	0,00	0,00
1	DEVREDEDEN KATMA DEĞER VERGİSİ HESABI	5.069.268,66	2.816.850,73	2.498.755,88	6	UZUN VADELİ DİĞER İÇ MALİ BORÇLAR HESABI	0,00	0,00	0,00

T.C. Sayıştay Başkanlığı

2	İNDİRİLECEK KATMA DEĞER VERGİSİ HESABI	0,00	0,00	0,00	B	UZUN VADELİ DIŞ MALİ BORÇLAR	0,00	0,00	0,00
3	SAYIM NOKSANLARI HESABI	0,00	0,00	0,00	1	DIŞ MALİ BORÇLAR HESABI	0,00	0,00	0,00
II	DURAN VARLIKLAR	402.916.756,44	416.085.456,54	449.269.126,07	C	DIĞER BORÇLAR	0,00	0,00	0,00
A	MENKUL KIYMET VE VARLIKLAR	0,00	0,00	0,00	1	ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI	0,00	0,00	0,00
1	MENKUL VARLIKLAR HESABI	0,00	0,00	0,00	2	KAMUYA OLAN ERTELENMİŞ VEYA TAKSİTLENDİRİLMİŞ BORÇLAR HESABI	0,00	0,00	0,00
2	DIĞER MENKUL KIYMET VE VARLIKLAR HESABI	0,00	0,00	0,00	D	ALINAN AVANSLAR	0,00	0,00	0,00
B	FAALİYET ALACAKLARI	1.146.417,08	0,00	3.094.728,46	1	ALINAN SİPARİŞ AVANSLARI HESABI	0,00	0,00	0,00
1	GELİRLERDEN ALACAKLAR HESABI	0,00	0,00	0,00	2	ALINAN DIĞER AVANSLAR HESABI	0,00	0,00	0,00
2	GELİRLERDEN TECİLLİ VE TEHİRLİ ALACAKLAR HESABI	1.146.417,08	0,00	3.094.728,46	E	BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI	19.951.855,72	13.966.604,00	15.301.385,34
3	DIĞER FAALİYET ALACAKLARI HESABI	0,00	0,00	0,00	1	Diğer İhbar ve Kıdem Tazminatı Karşılıkları	19.951.855,72	13.966.604,00	15.301.385,34
C	KURUM ALACAKLARI	0,00	0,00	0,00	2	DIĞER BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI HESABI	0,00	0,00	0,00
1	KURUMCA VERİLEN BORÇLARDAN ALACAKLAR HESABI	0,00	0,00	0,00	F	GELECEK YILLARA AİT GELİRLER VE GİDER TAHAKKUKLARI	15.595.479,15	15.393.417,84	13.334.512,80
D	MALİ DURAN	35.458.851,92	38.409.318,48	56.059.984,25	1	GELECEK YILLARA AİT	0,00	0,00	0,00

T.C. Sayıştay Başkanlığı

VARLIKLAR					GELİRLER HESABI				
1	MALİ KURULUŞLARA YATIRILAN SERMAYELER HESABI	7.187.986,53	10.138.453,09	13.405.514,69	2	GİDER TAHAKKUKLARI HESABI	15.595.479,15	15.393.417,84	13.334.512,80
2	MAL VE HİZMET ÜRETEN KURULUŞLARA YATIRILAN SERMAYELER HESABI	28.270.865,39	28.270.865,39	42.654.469,56	G	DİĞER UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	0,00	0,00	0,00
3	SERMAYE TAAHÜTLERİ HESABI(-)	0,00	0,00	0,00	1	DİĞER UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR HESABI	0,00	0,00	0,00
E	MADDİ DURAN VARLIKLAR	366.280.770,25	377.676.138,06	390.114.413,36	V	ÖZKAYNAKLAR	284.731.339,46	338.271.964,35	387.413.921,10
1	ARAZİ VE ARSALAR HESABI	45.878.051,21	38.948.282,42	42.124.181,85	A	NET DEĞER HESABI	250.136.726,26	273.805.835,72	318.825.298,52
2	YERALTI VE YERÜSTÜ DÜZENLERİ HESABI	195.547.024,70	198.873.204,40	213.822.956,87	1	NET DEĞER HESABI	250.136.726,26	273.805.835,72	318.825.298,52
3	BİNALAR HESABI	143.853.961,10	169.397.194,97	152.327.375,24	B	YENİDEN DEĞERLEME FARKLARI	0,00	0,00	0,00
4	Tesis, Makine ve Cihazlar	13.841.751,16	18.557.603,26	19.678.899,67	1	YENİDEN DEĞERLEME FARKLARI HESABI	0,00	0,00	0,00
5	Taşıtlar Grubu	17.949.040,39	20.847.558,64	22.136.786,92	C	GEÇMİŞ YILLAR FAALİYET SONUÇLARI	54.409.872,19	71.560.745,95	94.420.416,31
6	Demirbaşlar Grubu	12.714.995,35	14.762.890,68	16.284.822,01	1	GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI HESABI	54.409.872,19	71.560.745,95	94.420.416,31

T.C. Sayıştay Başkanlığı

7	DİĞER MADDİ DURAN VARLIKLAR HESABI	0,00	0,00	0,00	D	GEÇMİŞ YILLAR OLUMSUZ FAALİYET SONUÇLARI	-60.665.146,31	-60.665.146,31	-60.665.146,31
8	BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR HESABI (-)	-65.450.110,54	-84.033.335,38	-100.285.277,25	1	GEÇMİŞ YILLAR OLUMSUZ FAALİYET SONUÇLARI HESABI (-)	-60.665.146,31	-60.665.146,31	-60.665.146,31
9	YAPILMAKTA OLAN YATIRIMLAR HESABI	1.946.056,88	322.739,07	24.024.668,05	E	DÖNEM FAALİYET SONUÇLARI	40.849.887,32	53.570.528,99	34.833.352,58
10	YATIRIM AVANSLARI HESABI	0,00	0,00	0,00	1	DÖNEM OLUMLU FAALİYET SONUCU HESABI	41.479.050,68	53.570.528,99	34.833.352,58
F	MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR	30.717,19	0,00	0,00	2	DÖNEM OLUMSUZ FAALİYET SONUCU HESABI (-)	-629.163,36	0,00	0,00
1	HAKLAR HESABI	1.367.812,95	1.158.370,01	2.937.532,21					
2	ÖZEL MALİYETLER HESABI	0,00	0,00	0,00					
3	BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR HESABI (-)	-1.337.095,76	-1.158.370,01	-2.937.532,21					
G	GELECEK YILLARA AİT GİDERLER	0,00	0,00	0,00					
1	GELECEK YILLARA AİT GİDERLER HESABI	0,00	0,00	0,00					
H	DİĞER DURAN VARLIKLAR	0,00	0,00	0,00					
1	ELDEN ÇIKARILACAK STOKLAR VE MADDİ DURAN VARLIKLAR HESABI	0,00	0,00	0,00					
2	DİĞER ÇEŞİTLİ	0,00	0,00	0,00					

T.C. Sayıştay Başkanlığı

	DURAN VARLIKLAR HESABI								
3	BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR HESABI (-)	0,00	0,00	0,00					
	TOPLAM	453.805.365,65	497.732.845,77	543.601.363,64		TOPLAM	453.805.365,65	497.732.845,77	543.601.363,64
9	NAZIM HESAPLAR	784.587.899,44	1.059.933.208,55	1.266.496.254,07	9	NAZIM HESAPLAR	784.587.899,44	1.059.933.208,55	1.266.496.254,07
90	ÖDENEK HESAPLARI	603.239.953,29	676.507.133,74	752.724.002,07	90	ÖDENEK HESAPLARI	603.239.953,29	676.507.133,74	752.724.002,07
900	GÖNDERİLECEK BÜTÇE ÖDENEKLERİ HESABI	328.143.025,90	357.666.775,90	396.584.492,31	900	GÖNDERİLECEK BÜTÇE ÖDENEKLERİ HESABI	239.393.232,66	283.365.980,13	356.139.509,76
901	BÜTÇE ÖDENEKLERİ HESABI	53.711.194,73	72.676.377,71	38.200.000,00	901	BÜTÇE ÖDENEKLERİ HESABI	328.143.025,90	357.666.775,90	396.584.492,31
905	ÖDENEKLİ GİDERLER HESABI	221.385.732,66	246.163.980,13	317.939.509,76	905	ÖDENEKLİ GİDERLER HESABI	35.703.694,73	35.474.377,71	0,00
906	MAHSUP DÖNEMİNE AKTARILAN KULLANILACAK ÖDENEKLER HESABI	0,00	0,00	0,00	906	MAHSUP DÖNEMİNE AKTARILAN KULLANILACAK ÖDENEKLER HESABI	0,00	0,00	0,00
907	MAHSUP DÖNEMİNE AKTARILAN ÖDENEKLER HESABI	0,00	0,00	0,00	907	MAHSUP DÖNEMİNE AKTARILAN ÖDENEKLER HESABI	0,00	0,00	0,00
91	NAKİT DIŞI TEMİNATLAR VE KİŞİLERE AİT MENKUL KIYMETLER HS.	25.170.925,61	25.550.111,89	24.849.156,24	91	NAKİT DIŞI TEMİNATLAR VE KİŞİLERE AİT MENKUL KIYMETLER HS.	25.170.925,61	25.550.111,89	24.849.156,24
910	TEMİNAT	14.858.408,66	21.033.467,47	22.705.459,30	910	TEMİNAT MEKTUPLARI	10.312.516,95	4.516.644,42	2.143.696,94

T.C. Sayıştay Başkanlığı

	MEKTUPLARI HESABI				HESABI				
911	TEMİNAT MEKTUPLARI EMANETLERİ HESABI	10.312.516,95	4.516.644,42	2.143.696,94	911	TEMİNAT MEKTUPLARI EMANETLERİ HESABI	14.858.408,66	21.033.467,47	22.705.459,30
912	KİŞİLERE AİT MENKUL KIYMETLER HESABI	0,00	0,00	0,00	912	KİŞİLERE AİT MENKUL KIYMETLER HESABI	0,00	0,00	0,00
913	KİŞİLERE AİT MENKUL KIYMET EMANETLERİ HESABI	0,00	0,00	0,00	913	KİŞİLERE AİT MENKUL KIYMET EMANETLERİ HESABI	0,00	0,00	0,00
92	TAAHHÜT HESAPLARI	156.177.020,54	357.875.962,92	488.923.095,76	92	TAAHHÜT HESAPLARI	156.177.020,54	357.875.962,92	488.923.095,76
920	GİDER TAAHHÜTLERİ HESABI	78.088.510,27	265.616.863,19	343.456.722,95	920	GİDER TAAHHÜTLERİ HESABI	78.088.510,27	92.616.982,93	224.287.027,86
921	GİDER TAAHHÜTLERİ KARŞILIĞI HESABI	78.088.510,27	92.259.099,73	145.466.372,81	921	GİDER TAAHHÜTLERİ KARŞILIĞI HESABI	78.088.510,27	265.258.979,99	264.636.067,90
	GENEL TOPLAM	1.238.393.265,09	1.557.666.054,32	1.810.097.617,71		GENEL TOPLAM	1.238.393.265,09	1.557.666.054,32	1.810.097.617,71

FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU

Hesap Kodu	Yardımcı Hesap				GİDERİN TÜRÜ	2016	Hesap Kodu	GELİRİN TÜRÜ				2016
	Kod.1					TL		Kod.1				TL
630					GİDERLER HESABI	278.322.503,19	600				GELİRLER HESABI	313.155.855,77
630	01				Personel Giderleri	43.028.589,15	600	01			VERGİ GELİRLERİ	42.820.604,90
							600					
630	02				Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	6.302.874,08	600	03			TEŞEBBÜS VE MÜLKİYET GELİRİ	95.233.458,13
630	03				Mal ve Hizmet Alım Giderleri	158.581.923,41	600	04			ALINAN BAĞIŞ VE YARDIMLAR İLE ÖZEL GELİRLER	3.357.201,56
630	04				Faiz Giderleri	1.288.869,67	600	05			DİĞER GELİRLER	171.431.147,61
630	05				CARİ TRANSFERLER	4.647.426,29	600	11			Değer ve Miktar Değişimleri Gelirleri	313.443,57
630	11				Değer ve Miktar Değişimleri Giderleri	9.579.157,51	600				GELİRLER TOPLAMI	313.155.855,77
630	12				Gelirlerin Ret ve İadesinden Kaynaklanan Giderler	21.410,21	600				FAALİYET SONUCU (+/-)	34.833.352,58
630	13				Amortisman Giderleri	18.033.176,83	600					
630	14				İLK MADDE VE MALZEME GİDERLERİ	26.238.091,54	600					
630	20				SİLİNE ALACAKLARDAN KAYNAKLANAN GİDERLER	10.600.984,50	600					
630					GİDERLER TOPLAMI	278.322.503,19	600					

T.C. SAYIşTAY BAşKANLIğI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
<http://www.sayistay.gov.tr>